

Kulturdepartementet

10333 Stockholm

REMISS OM BETÄNKANDE VÄRNA DEMOKRATIN MOT VÅLDSBEJAKANDE EXTREMISM - NATIONELL SAMORDNING OCH KOMMUNERNAS ANSVAR (SOU 2016:92), SVAR SENAST 2017-03-24

Länsstyrelsen i Kronobergs län har ombetts yttra sig över utredningen om att Värna demokratin mot våldsbejakande extremism (SOU 2016:92) Här följer Länsstyrelsen i Kronobergs yttrande.

Länsstyrelsen i Kronobergs län ser positivt på utredningen och anser att den i huvuddrag väl beskriver bakgrund, utmaningar och föreslår goda insatser. Länsstyrelsen i Kronobergs län instämmer med utredningen i de roller som utredningen pekar ut att länen har och ser goda möjligheter att vara den samordnare som utredningen föreslår. Dock avviker vi något i mening om hur arbetet bör organiseras.

ORGANISERING AV BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE PÅ REGIONAL NIVÅ

I utredningen beskrivs att arbetet mot våldsbejakande extremism ska vara en del av krisberedskapsarbetet, på lokal nivå genom kommunerna, på regional nivå genom länsstyrelserna och på nationell nivå genom MSB. Samtidigt beskrivs det i utredningen bland annat under 5.1.2 att de viktigaste målgrupperna för att få ett arbete till stånd i kommunerna bland annat är lärare, fritidsassistenter, förskolepedagoger och socialsekreterare. Det vill säga samma målgrupper som i det generella brottsförebyggande arbetet. Utredningen pekar fortsatt på vikten av att arbetet på regional nivå handlar om att stärka demokratin samt motverka inträde. Under 5.1.6 lyfter utredningen särskilt fram social hållbarhet som grundbegrepp och grundarbete för att främja demokratin. Flera av de slutsatser som dras pekar mot att det arbete som bör göras handlar om att förebygga. Länsstyrelsen i Kronobergs län är därför benägna att instämma i Rikspolisstyrelsens analys från sitt remissvar till utredningen ”När vi bryr oss”



från 2014 där de menade att våldsbejakande extremism är en del av det generella brottsförebyggande arbetet. Med anledning av detta anser vi också att det är angeläget att uppdraget kring våldsbejakande extremism samordnas med det brottsförebyggande arbetet där BRÅ är den nationella aktören och där länsstyrelserna har fått en samordnande roll som landar inom social hållbarhet på regional nivå.

Våldsbejakande extremism kan snarast ses som en specialkompetens och en viktig del av brottsförebyggande arbete som vi behöver öka kunskapen om och skaffa bättre verktyg för att hantera. Detta skulle kunna hanteras i tät samordning med det brottsförebyggande uppdraget där man på regional nivå skulle kunna jobba på liknande sätt som vi gjort med prostitution och människohandel i Kronoberg. Där har vi skapat en grupp för spetskompetens inom detta område som alla kommuner i länet kan dra nytta av.

Inom länsstyrelsen kommer ett eventuellt samordnande uppdrag att kräva kompetensutveckling och nära samverkan mellan sakområdena skydd och beredskap och social hållbarhet oavsett om de våldsbejakande extremism och brottsförebyggande uppdraget landar på olika sakområden eller på samma. Däremot är det på regional nivå en utmaning att samordna uppdrag som kommer i olika ”stuprör”. Det kräver tid, ekonomiska resurser och en genomtänkt strategi för kontakten med kommunernas olika funktioner och förvaltningar. Om uppdraget landar inom skydd och beredskap kommer det också krävas att länsstyrelserna har kontakt med en rad olika myndigheter som man vanligtvis inte samverkar med inom krisberedskapsområdet, t.ex. Socialstyrelsen och Skolverket, för expertkompetens. Det kräver också mer av Länsstyrelsen i återrapportering och kontakt på nationell nivå om detta ska ske mot två olika myndigheter.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT ARBETA MED VÅLDSBEJAKANDE EXTREMISM

För att kunna ha en rådgivande roll i faktiska ärenden behöver länsstyrelsen specifik kompetens inom området våldsbejakande extremism, en uppgift som idag inte finns på länsstyrelserna. Det kommer att krävas särskilda resurser på länsstyrelsen för att kunna hantera uppdraget. Detta är något vi också upplever gäller för kommunerna. Särskilt om förslaget går igenom som det ligger nu där länsstyrelsen ska jobba genom skydd och beredskap och då i första hand kommer att arbeta via kommunens beredskapssamordnare. Denna roll har redan idag i de flesta fall mycket omfattande uppdrag och hög arbetsbelastning. Dock är det viktigt att frågan kring våldsbejakande extremism förankras inom flera kommunala förvaltningar och inte enbart hos beredskapssamordnarna vilket blir ett stort arbete för såväl kommuner som länsstyrelser.

Inom krisberedskapssystemet, där länsstyrelserna och kommunerna ingår som geografiskt områdesansvariga, inryms både det förebyggande och det operativa arbetet i samband med en kris. Vad gäller våldsbejakande extremism skulle fokus ligga på förebyggande arbete, det nämns bland annat att våldsbejakande extremism ska behandlas inom arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA).

YTTRANDE

Datum
2017-03-22

Ärendenummer
829-769-2017

Detta är relevant, dock är det viktigt att komma ihåg att riskbilden i län och kommuner kan se mycket olika ut vilket kan innebära att frågor som rör våldsbejakande extremism är en relevant risk i en kommun men inte i en annan.

Deltagit i yttrandet har utvecklingsledare våld i nära relationer Susanne Jansson samt beredskapshandläggare Malin Strand gjort.

Beslutet har fattats av landshövding Ingrid Burman med Carin Karlsson som föredragande.